

CẦN TĂNG CƯỜNG TÍNH LIÊN KẾT VÀ CHỦ TRỌNG GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP VỚI NÂNG CAO NĂNG LỰC THỰC CHẤT, BỀN VỮNG, ĐÂY LÀ THÔNG điệp ĐÁNG CHÚ Ý ĐƯỢC CÁC CHUYÊN GIA NHẤN MẠNH TẠI HỘI THẢO CÔNG BỐ BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN KINH TẾ VIỆT NAM 2023 DO TRƯỜNG ĐH KINH TẾ, ĐHQGHN PHỐI HỢP VỚI VIỆN FRIEDRICH NAUMAN FOUNDATION VIỆT NAM (FNF) TỔ CHỨC SÁNG 22/6/2023.

 ĐĂNG AN

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN KINH TẾ VIỆT NAM 2023 LIÊN KẾT VÀ PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP và HƯỚNG TỚI NỀN KINH TẾ TỰ CHỦ

Hội thảo đã thu hút sự quan tâm của đại diện lãnh đạo các cơ quan chính phủ, cơ quan lý luận và nghiên cứu, các chuyên gia kinh tế, nhà hoạch định chính sách trong và ngoài nước cùng đại diện lãnh đạo các trường đại học, viện nghiên cứu, đại diện các đại sứ quán, các tổ chức phát triển quốc tế tại Việt Nam.

Báo cáo Thường niên Kinh tế Việt Nam 2023 có chủ đề: "Liên kết và phát triển doanh nghiệp hướng tới nền kinh tế tự chủ" do TS. Nguyễn Quốc Việt chủ biên. Báo cáo chỉ ra rằng, tính tự chủ của nền kinh tế chưa cao, khi các chỉ số đảm bảo tăng trưởng bền vững với sức cạnh tranh doanh nghiệp đều suy giảm trong điều kiện các yếu tố kinh tế quốc tế không thuận lợi, kèm theo những vấn đề nội tại kinh tế chưa được xử lý triệt để.

Báo cáo cũng chỉ ra có 4 cơ hội cho tăng trưởng kinh tế Việt Nam năm nay. Thứ nhất, những quyết tâm thúc đẩy kinh tế trong nước nhìn từ các chính sách điều hành nền kinh tế gần đây. Thứ hai, cơ hội tăng xuất nhập

khẩu cho nhiều ngành hàng trong bối cảnh Trung Quốc mở cửa trở lại. Thứ ba, cơ hội từ làn sóng chuỗi đầu tư. Thứ tư, FTA tiếp tục là động lực tăng trưởng thương mại.

Phát biểu khai mạc hội thảo, Hiệu trưởng Trường ĐH Kinh tế Lê Trung Thành nhấn mạnh, trong suốt chặng đường 50 năm truyền thống, Trường ĐH Kinh tế, ĐHQGHN luôn ý thức sâu sắc về sứ mệnh của mình, tích cực đóng góp vào sự phát triển của đất nước thông qua thúc đẩy các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, chuyển giao tri thức, đặc biệt là chuyển giao các khuyến nghị về chính sách kinh tế - xã hội cho các cơ quan, tổ chức của Đảng, Nhà nước và cộng đồng doanh nghiệp.

Hiệu trưởng Lê Trung Thành cho biết, năm 2023 là năm thứ 15 Viện nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR), Trường ĐH Kinh tế, ĐHQGHN công bố Báo cáo Thường niên Kinh tế Việt Nam. Đây là sản phẩm nghiên cứu tiêu biểu về năng lực, trí tuệ của đội ngũ chuyên gia của Nhà trường cũng

như mạng lưới hợp tác chặt chẽ, sâu rộng của Nhà trường với những nhà khoa học uy tín trong nước và quốc tế. Báo cáo Thường niên Kinh tế Việt Nam luôn được đánh giá là công trình uy tín, chất lượng khi luôn chủ động tiếp cận những vấn đề trọng tâm, cấp bách của quốc gia, kịp thời phản ánh một cách chân thực, khách quan bức tranh kinh tế xã hội của đất nước. Báo cáo cũng luôn được đánh giá cao khi được xây dựng với phương pháp nghiên cứu hiện đại, cơ sở dữ liệu vững chắc với quy mô và phạm vi nghiên cứu ngày càng được mở rộng qua từng năm. Nội dung báo cáo cũng luôn được truyền tải một cách cô đọng, mạch lạc, dễ tiếp cận và có sức lan tỏa trong cộng đồng.

Hội thảo có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh Việt Nam đang trong giai đoạn phục hồi và phát triển sau đại dịch Covid-19 với nhiều thách thức cho nền kinh tế. Một trong những vấn đề cấp thiết đặt ra là cần có những chính sách thúc đẩy liên kết doanh nghiệp để cùng nâng cao năng lực

sản xuất, năng suất lao động, nâng giá trị sản phẩm, đồng thời chia sẻ những rủi ro và tăng khả năng chống chịu trước những khó khăn mà dịch bệnh cũng như các biến động mang tính toàn cầu mang lại. Chỉ thông qua liên kết thành công, doanh nghiệp Việt Nam mới phát triển và hướng tới nền kinh tế tự chủ, tự cường.

Giám đốc Viện FNF tại Việt Nam Andreas Stoffers cho rằng, các chính sách điều hành kinh tế gần đây cho thấy những quyết tâm thúc đẩy kinh tế trong nước, lãi suất giảm liên tục trong những tháng đầu năm và gia tăng hạn mức tín dụng tại một số ngân hàng được kỳ vọng góp phần giải quyết các khó khăn của khu vực sản xuất kinh doanh.

Tuy nhiên, kinh tế Việt Nam vẫn còn phải đối mặt với nhiều thách thức, khó khăn như căng thẳng chính trị, xung đột Nga - Ukraine vẫn gây ra những bất ổn, ảnh hưởng tiêu cực đến đà hồi phục tăng trưởng toàn cầu và các đối tác đầu tư, thương mại lớn của Việt Nam như EU, Mỹ; xuất khẩu còn phụ thuộc nhiều vào doanh nghiệp FDI do liên kết giữa doanh nghiệp nội địa và doanh nghiệp FDI còn yếu, điều này tạo ra thách thức cho doanh nghiệp Việt Nam trong việc cạnh tranh và tăng cường xuất khẩu sản phẩm nội địa trên thị trường quốc tế.

Trong bối cảnh khó khăn chung của kinh tế Việt Nam, bên cạnh những chính sách hỗ trợ và phục hồi nền kinh tế, theo các chuyên gia, cần tiếp tục có những cải cách đột phá về thể chế nhằm thúc đẩy hoàn thiện hơn nữa môi trường kinh doanh và năng lực cạnh tranh, đồng thời cần cải cách thể chế và hoàn thiện chính sách hỗ trợ phục hồi tăng trưởng của thành phần kinh tế tư nhân trong nước, nhất là các doanh nghiệp nhỏ, siêu nhỏ tại Việt Nam.

Trên cơ sở những dự báo tính hình kinh tế, Báo cáo Thường niên Kinh tế Việt Nam 2023 đưa ra 3 kịch bản tăng trưởng GDP trong năm 2023. Ở kịch bản thấp, tốc độ tăng GDP của Việt Nam năm 2023 chỉ đạt mức 5,5%. Ở kịch bản cơ sở, tốc độ tăng GDP sẽ là 6%. Còn với kịch bản cao, tốc độ tăng GDP năm 2023 là 6,5%.

Tổng kết Hội thảo, Ban Tổ chức đã đưa ra một số kết luận nhằm gợi mở một số khuyến nghị chính sách quan trọng giúp nâng cao

năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp và tăng cường liên kết doanh nghiệp trong bối cảnh mới.

Các giải pháp ngắn hạn được chỉ ra: Tạo thuận lợi cho việc tiếp cận thông tin chính sách, quy định hỗ trợ doanh nghiệp; Quan tâm giải quyết các khó khăn tài chính cho doanh nghiệp, trong đó tiếp tục có giải pháp hỗ trợ giãn nợ cho các doanh nghiệp chịu ảnh hưởng nặng nề từ dịch Covid-19 mà không có khả năng nộp.

Các cơ quan chức năng cũng tiếp tục đẩy mạnh thực hiện chính sách miễn, giảm nợ ngân sách nhà nước với thời gian đủ dài để doanh nghiệp phục hồi, cụ thể là với với các khoản chi phí liên quan trực tiếp tới dòng tiền của doanh nghiệp như: tiền thuê đất, các loại phí, thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp...

Cần tiến hành kéo dài chính sách giảm 2% thuế giá trị gia tăng trong năm 2023, bổ sung thêm chính sách hỗ trợ trong trả lương cho người lao động, chính sách hỗ trợ về bảo hiểm xã hội như giảm mức đóng thay vì chính sách không tính lãi cho doanh nghiệp như hiện nay.

Ngoài ra, cần tạo thuận lợi hơn cho doanh nghiệp tiếp cận vốn để phục hồi sản xuất kinh doanh; Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, thúc đẩy mạnh mẽ giải quyết thủ tục hành chính triệt để

trên môi trường mạng.

Bên cạnh đó, cần nâng cao hiệu quả thực thi của bộ máy chính quyền, có giải pháp kiểm tra quá trình triển khai thực hiện, quan tâm nâng cao hiệu quả thực thi của các bộ, ngành và chính quyền các địa phương.

Về các giải pháp trung và dài hạn, bên cạnh việc song song thực hiện các chính sách hỗ trợ về thuế, phí, tín dụng, các chính sách mang tính tái cấu trúc, hướng tới phát triển bền vững cũng cần được xây dựng ngay từ bây giờ.

Theo đó cần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nâng cao năng lực tận dụng ưu đãi thuế quan FTA, khơi thông các chính sách liên quan đến quy tắc xuất xứ. Việt Nam hiện có 15 FTA đang có hiệu lực trong đó có nhiều thị trường mà Việt Nam hiện có lợi thế do các đối thủ cạnh tranh chính của Việt Nam chưa có FTA (ví dụ EU, Liên minh kinh tế Á-Âu, Chile, Canada... chưa có FTA với phần lớn các đối thủ cạnh tranh của Việt Nam trong ASEAN, Trung Quốc).

Do đó, lợi thế thuế quan theo các FTA là công cụ quan trọng để hấp dẫn các khách hàng quay trở lại đặt hàng với doanh nghiệp Việt Nam trong thời gian tới.